

**INOVÁCIE A SKVALITNENIE MORFOLOGICKÉHO HODNOTENIA CHROMOZÓMOV
PRI CYTOGENETICKÝCH VYŠETRENIACH (CALPL)**

RNDr. A. GAJDOŠ, CSc., Mgr. A. Bujňák

RÚVZ so sídlom v KOŠICIACH

7. 12. 2022

INOVÁCIE A SKVALITNENIE MORFOLOGICKÉHO HODNOTENIA CHROMOZÓMOV PRI CYTOGENETICKÝCH VYŠETRENIACH (CALPL)

**„CYTOGENETICKOU ANALÝZOU ĽUDSKÝCH PERIFÉRNÝCH LYMFOCYTOV“ (CALPL) KONTROLUJEME UŽ 36 r.
V RÁMCI PRIMÁRNEJ PREVENČIE RAKOVINY SKUPINY POPULÁCIE EXPONOVANÉ GENOTOXICKÝM FAKTOROM
V PRACOVNOM A ŽIVOTNOM PROSTREDÍ.**

**ÚROVEŇ CHROMOZOMÁLNYCH POŠKODENÍ (ABERÁCIÍ) SLUŽI AKO VČASNÝ MARKER EXPOZÍCIE OSÔB
KOMPLEXOM VŠETKÝCH SPOLUPÔSOBIACICH KOFAKTOROV NA GENETICKÝ MATERIÁL VYŠETROVANEJ
POPULÁCIE.**

INOVÁCIE A SKVALITNENIE MORFOLOGICKÉHO HODNOTENIA CHROMOZÓMOV PRI CYTOGENETICKÝCH VYŠETRENIACH (CALPL)

DÔVODOM DIGITÁLNYCH INOVÁCIÍ JE VYSOKÁ VARIABILITA MORFOLOGICKÝCH TVAROV, ZDRAVÝCH AJ POŠKODENÝCH CHROMOZÓMOV, ICH EXTRÉMNE MALÉ ROZMERY (V NANOMETROCH) VÝSKYT PSEUDOTVAROV, KTORÉ TREBA ODLÍŠIŤ A VYLÚČIŤ Z HODNOTENIA. TO JE ÚLOHA KOMPETENTNÉHO HODNOTITEĽA:

- DOSTATOČNÁ PRAX**
- POZNANIE A DODRŽIAVANIE STANOVENÝCH KRITÉRII Z ATLASOV**
- KURZY HODNOTITEĽOV**
- ABSOLVOVANIE INTERNÝCH AUDITOV AJ EXTERNÝCH REFERENČNÝCH VZORIEK Z PRACOVÍSK NA TO URČENÝCH**

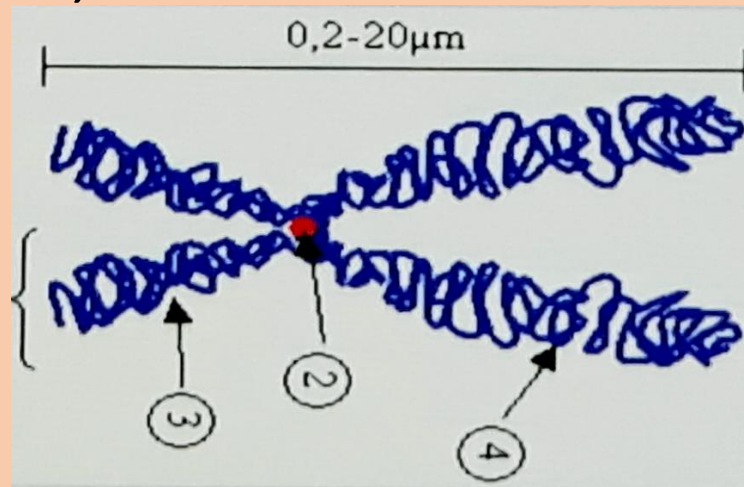
INOVÁCIE A SKVALITNENIE MORFOLOGICKÉHO HODNOTENIA CHROMOZÓMOV PRI CYTOGENETICKÝCH VYŠETRENIACH (CALPL)

NAJVYŠŠIU KVALITU DOSAHUJÚ IMERZNÉ OBJEKTÍVY OZNAČOVANÉ AKO UPLANAPOCHROMATY
KORIGOVANÉ VO VŠETKÝCH OPTICKÝCH VADÁCH (UNIVERSAL INFINITY CORECTED SYSTEM)

INOVÁCIE A SKVALITNENIE MORFOLOGICKÉHO HODNOTENIA CHROMOZÓMOV PRI CYTOGENETICKÝCH VYŠETRENIACH (CALPL)

NAPRIEK TAKÉMUTO ŠPIČKOVÉMU VYBAVENIU A MAXIMÁLNEMU ZVÄČŠENIU OPTICKÉHO MIKROSKOPU UŽ NA CHROMOZÓMOCH NEMOŽNO VIDIEŤ, PRE ICH MALÉ ROZMERY V KOMPLIKOVANÝCH PRÍPADOCH, DETAILNE VNÚTORNÚ ŠTRUKTÚRU, NAPR. PRI PREKRÝVANÍ SA chromozómov

V TÝCHTO PRÍPADOCH DOCHÁZA ČASTEJŠIE PRI VYŠETRENÍ A HODNOTENÍ K SUBJEKTÍVNEJ CHYBE, ALEBO K NEJEDNOZNAČNÉMU VÝKLADU. PRI PORADÁCH VZNIKALI POLEMIKY A DUBIÓZNE (DVOJAKÉ) VÝKLADY SUSPEKTNÝCH NÁLEZOV. TU UPLATŇUJEME TZV. PRÁVNY PRINCÍP: A PRE POCHYBNOSTI JE MITÓZA VYLÚČENÁ ALEBO ODSUNUTÁ Z HODNOTENIA. INOVÁCIE NÁM UMOŽŇUJÚ DIGITÁLNYM SPRACOVANÍM OBRAZU RIEŠIŤ NIEKTORÉ DUBIÓZNE PODOZRIVÉ NÁLEZY.

INOVÁCIE A SKVALITNENIE MORFOLOGICKÉHO HODNOTENIA CHROMOZÓMOV PRI CYTOGENETICKÝCH VYŠETRENIACH (CALPL)

INOVÁCIU JE :

- POUŽÍVANIE KAMERY NA SNÍMANIE OBRAZU Z MIKROSKOPU S WIFI PRENOSOM NA PC
- FOTENIE MOBILOM CEZ OKULÁR POMOCOU DRŽIAKA MOBILU NA OKULÁRE

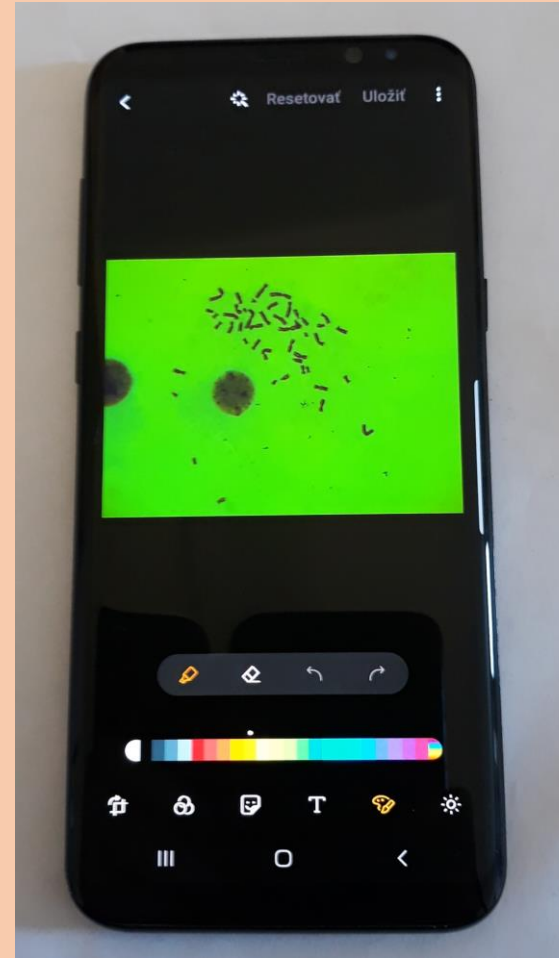
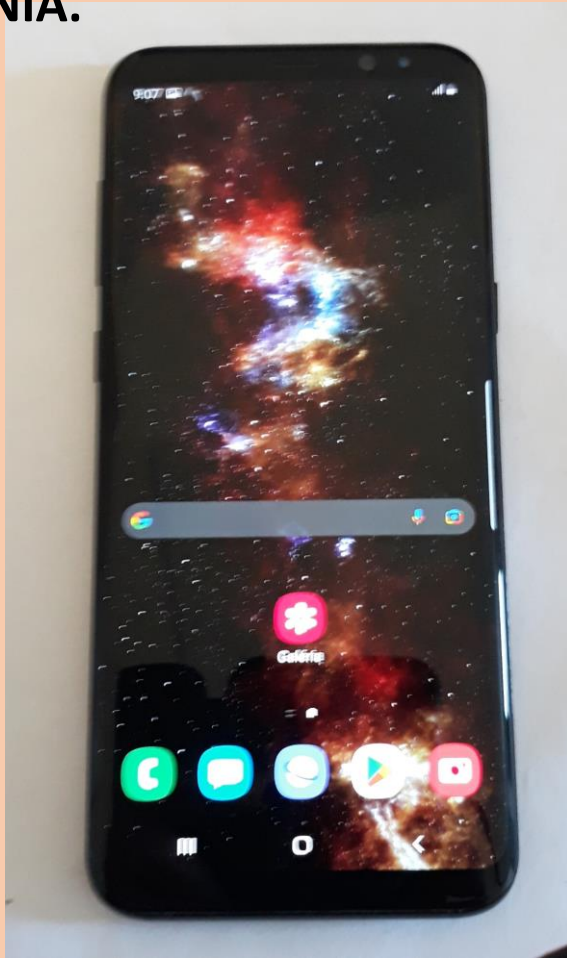
INOVÁCIE A SKVALITNENIE MORFOLOGICKÉHO HODNOTENIA CHROMOZÓMOV PRI CYTOGENETICKÝCH VYŠETRENIACH (CALPL)

POUŽITIE OBOCH SPÔSOBOV UMOŽŇUJE ZÁZNAM OBRAZU NÁLEZOV V PC A V MOBILE S MOŽNOSŤOU
ĎALEJ HO ZVÄČŠOVAŤ, UPRAVOVAŤ SVETELNOSŤ, KONTRAST, SÝTOSŤ A UKLADAŤ DO DATABÁZ, POSIELAŤ
KOLEGOM IHNEĎ NA POSÚDENIE FORMOU MMS SPRÁVY A DO MAILU A PODOBNE

INOVÁCIE A SKVALITNENIE MORFOLOGICKÉHO HODNOTENIA CHROMOZÓMOV PRI CYTOGENETICKÝCH VYŠETRENIACH (CALPL)

INOVÁCIA SÚVISÍ AJ S UKLADANÍM OBRÁZKOV DO FORMÁTU JPEG A RAW,
RAW JE PROFESIONALNY FORMAT S NUMERICKÝM VEKTOROVÝM UKLADANÍM OBRAZU, KTORÝ
UMOŽŇUJE ZVÄČŠENIE OBRAZU A VÝREZOV BEZ STRATY OSTROSTI A DETALOV A TÝM ZDOKONALENIE
HODNOTENIA.

< **Formáty fotografií**

Vysoko efektívne fotografie

Šetrí miesto v režime Fotografia snímaním fotografií vo vysoko efektívnom formáte snímok (HEIF). Niektoré aplikácie a webové lokality však fotografie vo formáte HEIF nepodporujú.

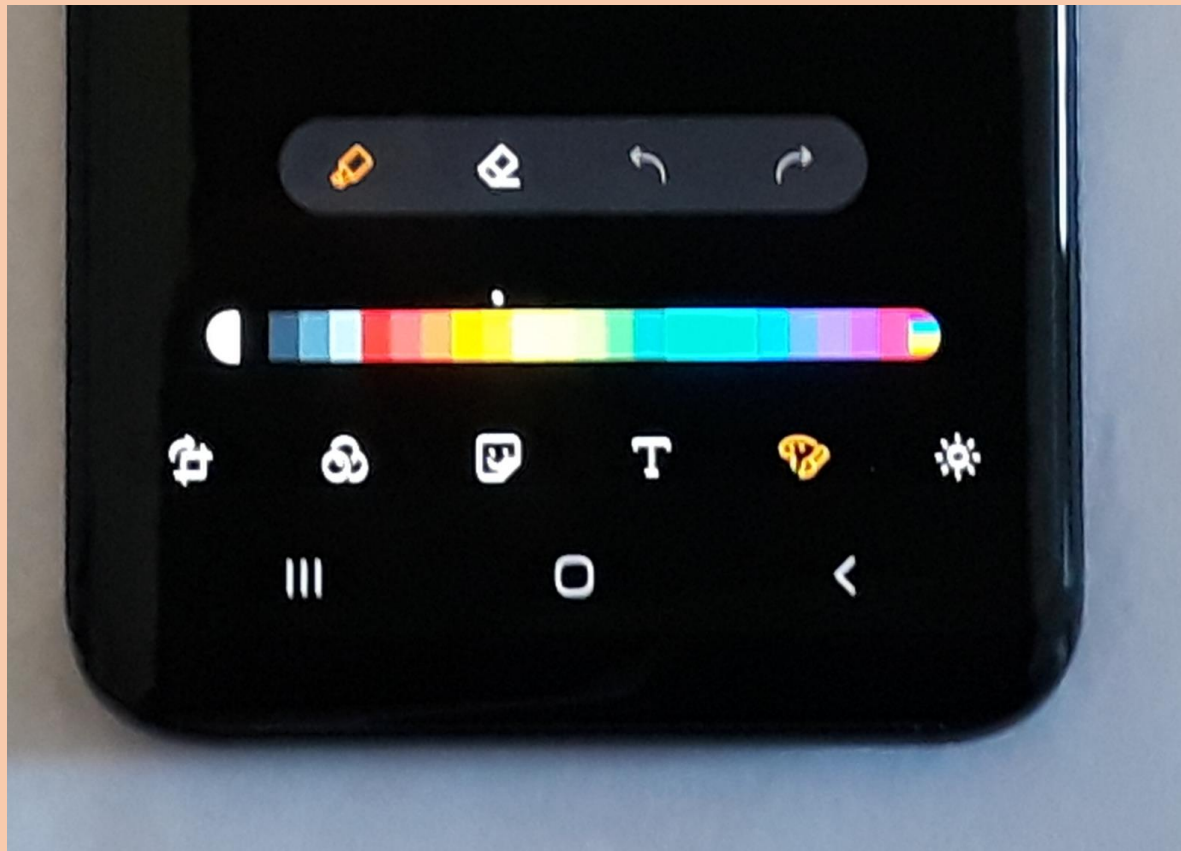
Kópie vo formáte RAW

Kópie fotografií nasnímaných v režime Pro sa budú ukladať vo formáte JPEG aj RAW. Úpravy farebných tónov sa v kópiách vo formáte RAW nezobrazia.

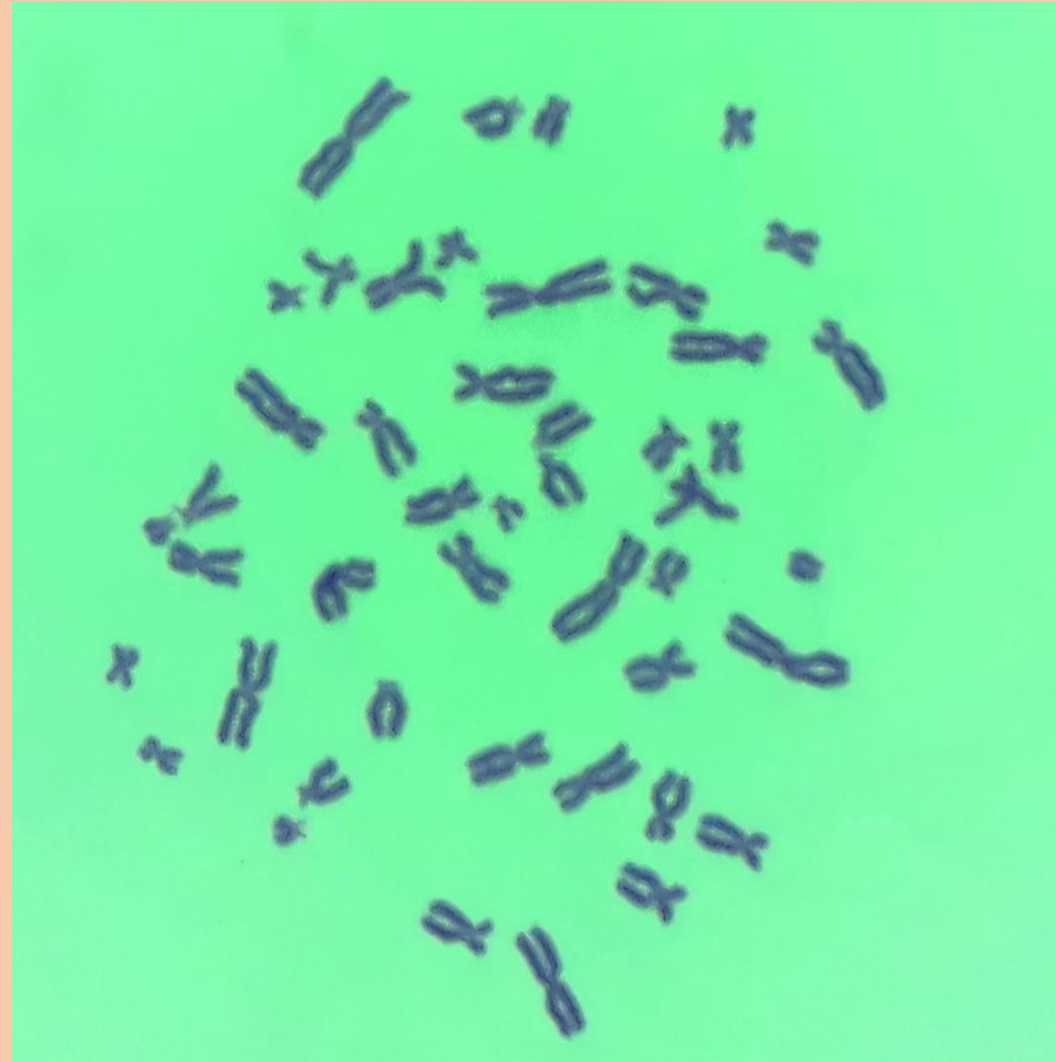
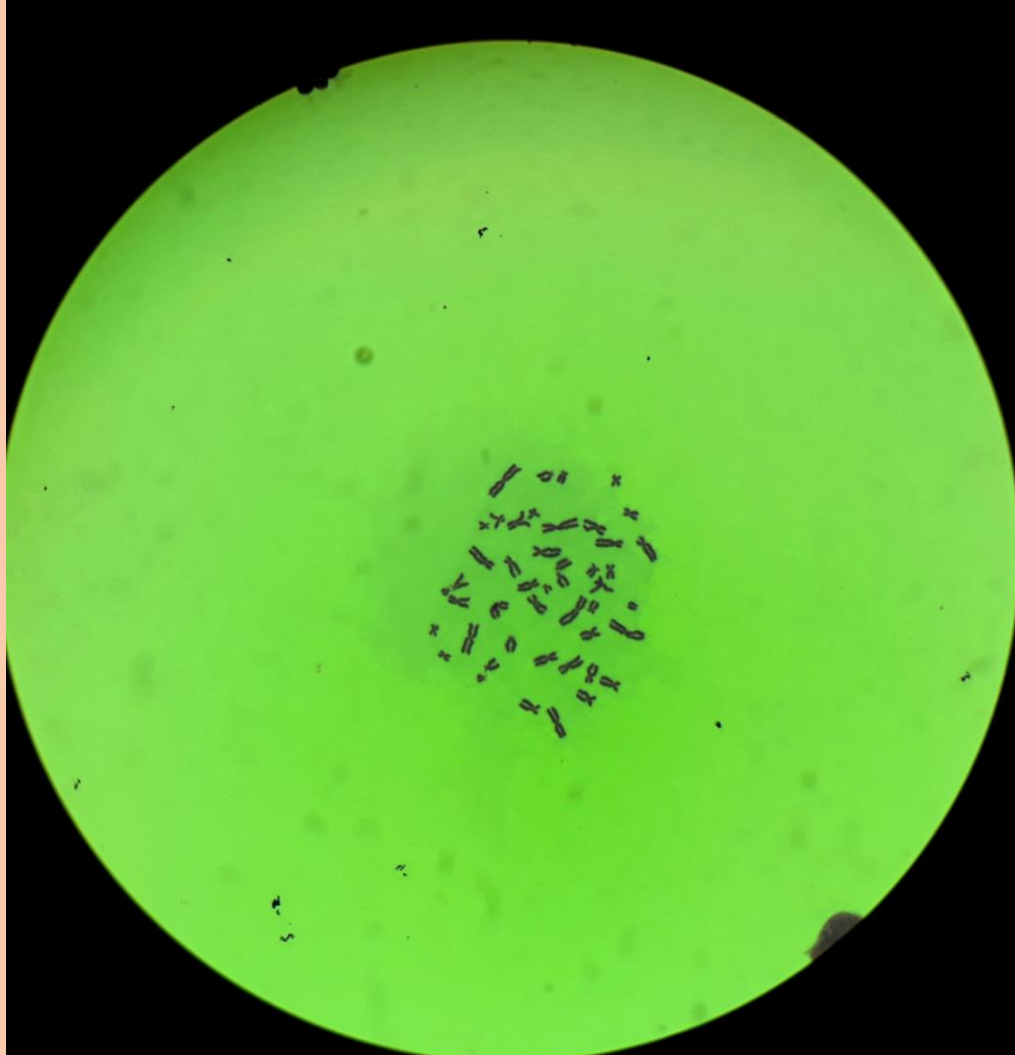

INOVÁCIE A SKVALITNENIE MORFOLOGICKÉHO HODNOTENIA CHROMOZÓMOV PRI CYTOGENETICKÝCH VYŠETRENIACH (CALPL)

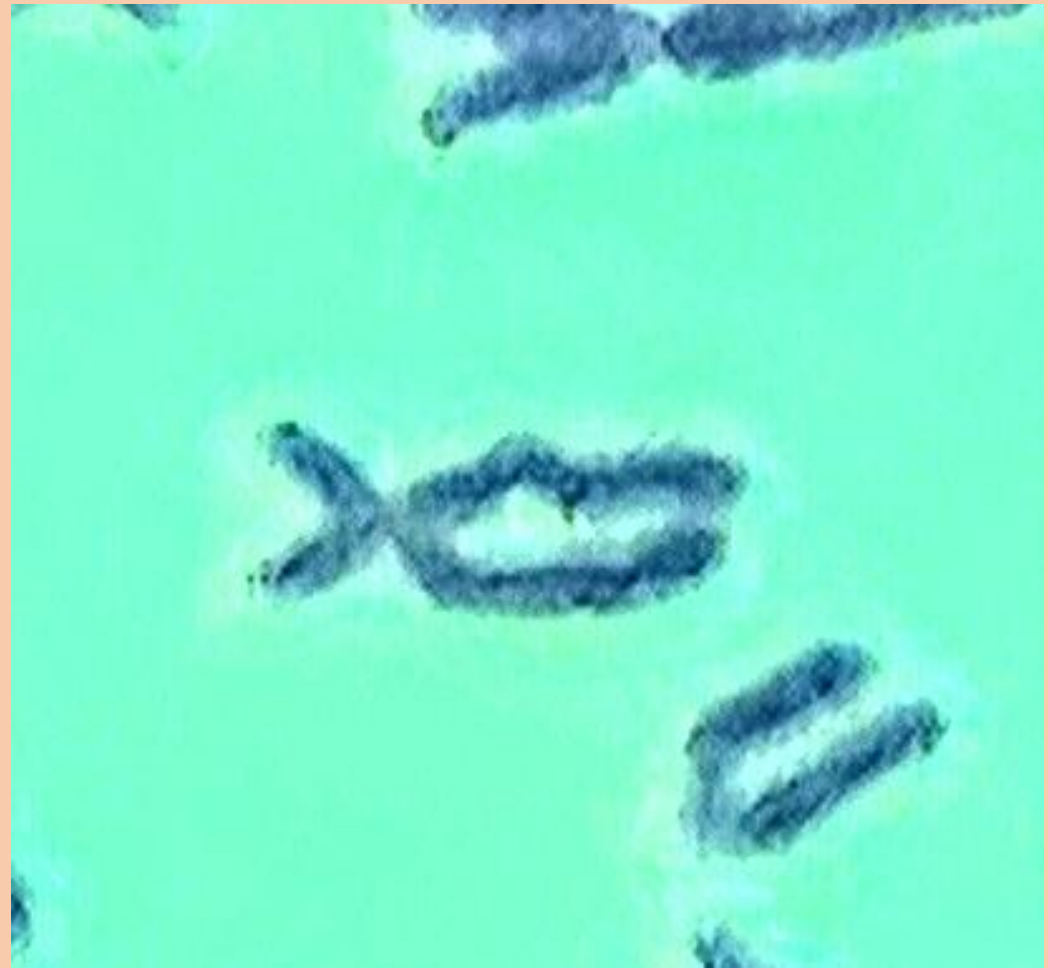
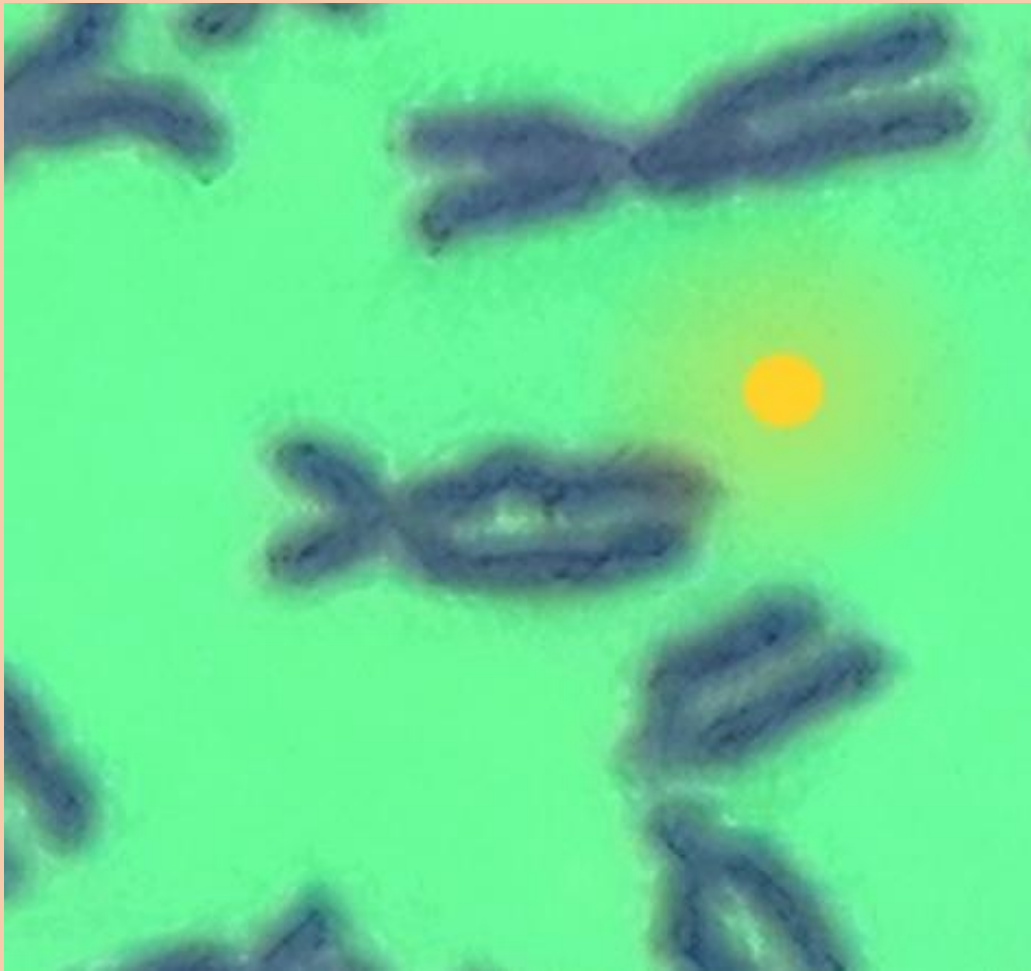
HOVORÍ SA, ŽE MOBIL JE DNES HLAVNE FOTOAPARÁT S MOŽNOSŤOU TELEFONOVANIA. A NAOZAJ JE TU VYSPELÝ SOFTVÉR NA SPRACOVANIE OBRAZU NAPR. Z MIKROSKOPU. ZO ZÁBAVKY A HRY SA TAK STÁVA VÁŽNYM POPMOCNÍKOM V PROFESIONÁLNEJ PRÁCI, KTORÝ ZDOKONAĽUJE VYŠETRENIA CHROMOZÓMOV

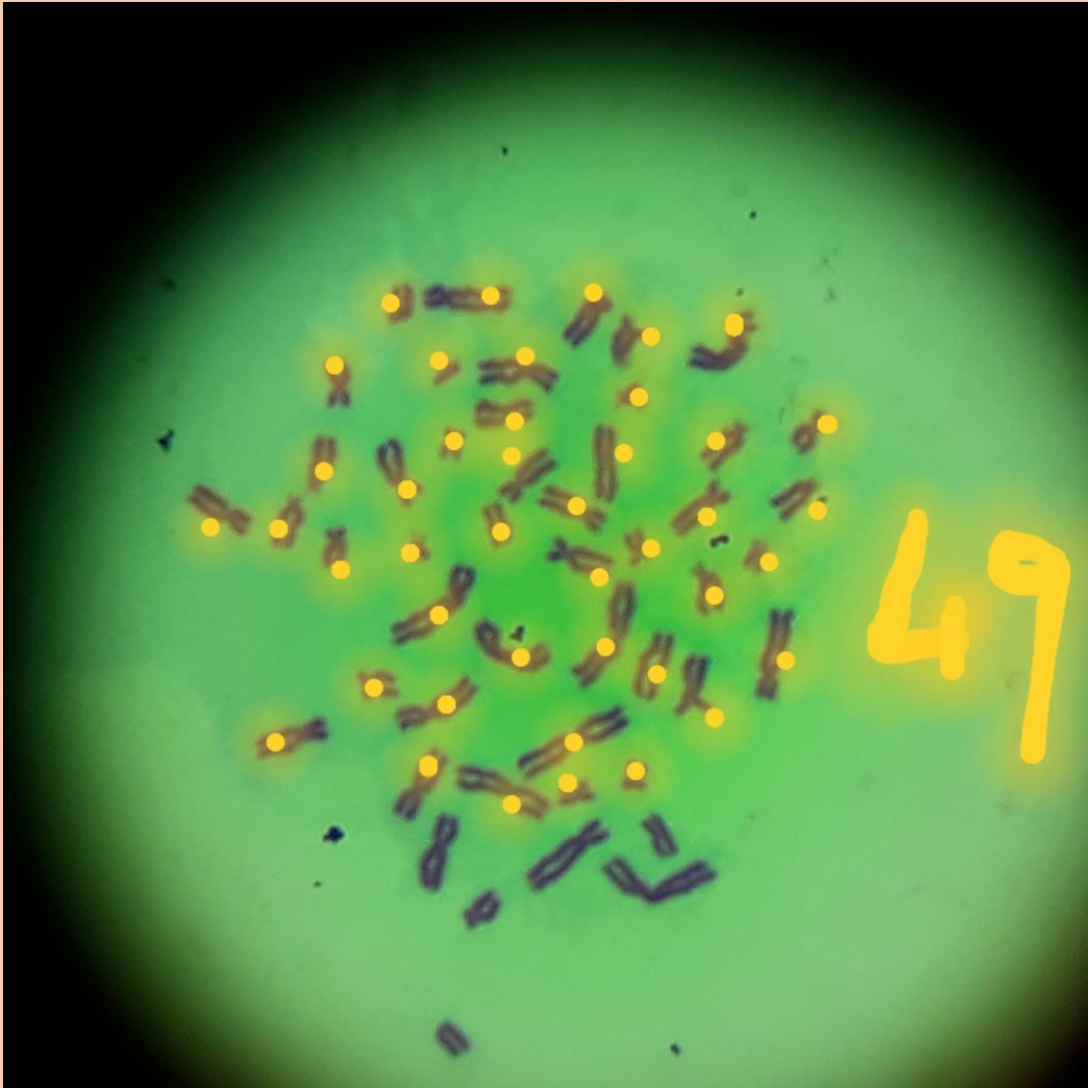
INOVÁCIE A SKVALITNENIE MORFOLOGICKÉHO HODNOTENIA CHROMOZÓMOV PRI CYTOGENETICKÝCH VYŠETRENIACH (CALPL)

INOVÁCIE A SKVALITNENIE MORFOLOGICKÉHO HODNOTENIA CHROMOZÓMOV PRI CYTOGENETICKÝCH VYŠETRENIACH (CALPL)

INOVÁCIE A SKVALITNENIE MORFOLOGICKÉHO HODNOTENIA CHROMOZÓMOV PRI CYTOGENETICKÝCH VYŠETRENIACH (CALPL)

MITÓZY A CHROMOZÓMY MOŽNO SVETELNE A FAREBNE UPRAVOVAŤ, PREMIETAŤ VO VEĽKOM FORMÁTE, DIGITÁLNE UPRAVOVAŤ A TÝM VIAC ZVIDITEĽŇOVAŤ MORFOLOGICKÉ ŠTRUKTÚRY POTREBNÉ PRE OBJEKTÍVNE POSÚDENIE NÁLEZOV, POHODLNE OZNAČOVAŤ A POČÍTAŤ BEZ CHYBY, UKLADAŤ DO DATABÁZ, POSIELAŤ KOLEGOM NA POSÚDENIE, PRENÁŠAŤ SO SEBOU NA DIGITÁLNYCH MÉDIÁCH PRI VYUČOVANÍ, VYTVÁRAŤ ATLASY PRE ŠTÚDIUM A PRE DENNÚ PRAX HODNOTIACICH PRACOVNÍKOV, PREPÁJAŤ S KONKRÉTNymi KLINICKÝMI PRÍPADMI A ANAMNESTICKÝMI ÚDAJMI ATĎ. HODNOTENIA DIGITÁLNE ZAZNAMENANÝCH OBRAZOV MITÓZ A CHROMOZÓMOV PREDOVŠETÝM ZDOKONAĽUJÚ ALE TIEŽ SPRÍJEMŇUJÚ CELÚ PRÁCU S MIKROSKOPICKÝM HODNOTENÍM POŠKODENÍ NA CHROMOZÓMOCH.

INOVÁCIE A SKVALITNENIE MORFOLOGICKÉHO HODNOTENIA CHROMOZÓMOV PRI CYTOGENETICKÝCH VYŠETRENIACH (CALPL)

ZÁVER

SKVALITŇOVANIE CEZ INOVÁCIU OPTICKÉHO HODNOTENIA CHROMOZÓMOV POZITÍVNE OVPLYVŇUJÚ VÝSLEDOK, KTORÝ MÔŽE BYŤ DÔVODOM PRE NÁPRAVNÉ OPATRENIA ČI OPAKOVANÉ VYŠETRENIE, KTORÝM CHRÁNIME RIZIKOVÉ SKUPINY PRED DLHODOBO VYSOKOU EXPOZÍCIU GT FAKTOROM A VZNIKU RAKOVINY.

ĎAKUJEM ZA POZORNOST